

Oświadczenie podsumowujące prace

Grupy roboczej do spraw bezpieczeństwa morskiego i lotniczego

Rzeczpospolita Polska, Stany Zjednoczone i Królestwo Bahrajnu współprzewodniczyły spotkaniu grupy roboczej ds. bezpieczeństwa morskiego i lotniczego w dniach 21-22 października 2019 roku w Manamie, stolicy Bahrajnu, wypełniając w ten sposób zobowiązanie podjęte w lutym br. podczas warszawskiego Spotkania Ministerialnego poświęconego budowaniu pokoju i bezpieczeństwa na Bliskim Wschodzie.

Grupa robocza skoncentrowała się na sposobach promowania przez państwa bezpieczeństwa morskiego i lotniczego w regionie, ze szczególnym uwzględnieniem metod zapobiegania i przechwytywania nielegalnego transportu materiałów i technologii używanej do produkcji broni masowego rażenia (BMR). Prace grupy dotyczyły dwóch głównych filarów. Pierwszy odnosił się do tworzenia krajowych potencjałów w dziedzinie przechwytywania, w nawiązaniu do „Inicjatywy w sprawie przeciwdziałania rozprzestrzenianiu broni masowego rażenia” (PSI) i przyjętego w jej ramach „Oświadczenia w sprawie zasad przechwytywania”. Drugi dotyczył zwiększenia zaangażowania państw w realizację istniejących porozumień międzynarodowych ustanawiających kluczowe standardy ograniczające przewóz materiałów powiązanych z BMR.

Panuje zasadnicza zgoda, że rozprzestrzenianie broni masowego rażenia, systemów jej przenoszenia oraz przewóz materiałów związanych z BMR drogą powietrzną, lądową i morską stanowi zagrożenie dla światowego pokoju i bezpieczeństwa. Z tego względu członkowie grupy roboczej uznali, że Inicjatywa PSI jest i powinna pozostać narzędziem zwalczania proliferacji. Wykorzystując sprzyjający moment, jaki stworzyło spotkanie grupy, państwa przedyskutowały możliwość poprawy indywidualnych i zbiorowych zdolności do przechwytywania, w tym za pomocą działań regionalnych, dwustronnych i globalnych, ćwiczeń i warsztatów, a także poprzez faktyczne przechwylenia oraz bieżącą ocenę środowiska nieproliferacyjnego. Państwa przedyskutowały również znaczenie konsekwentnego przestrzegania prawa międzynarodowego przy wdrażaniu zobowiązań międzynarodowych w dziedzinie zapobiegania rozprzestrzenianiu BMR realizowanych na podstawie traktatów i rezolucji Rady Bezpieczeństwa Organizacji Narodów Zjednoczonych, a także wzmocnienia krajowych organów prawnych, tak by w razie konieczności były one w stanie podjąć zdecydowane działania.

Ponadto na forum grupy roboczej przedyskutowano wzmocnienie zdolności krajowych dotyczących powstrzymywania i prawnego ścigania przemytu BMR, systemów jej przenoszenia i materiałów służących do jej produkcji, odnosząc się do Protokołu do Konwencji w sprawie przeciwdziałania bezprawnym czynom przeciwko bezpieczeństwu żeglugi morskiej z 2005 r. oraz Protokołu w sprawie przeciwdziałania bezprawnym czynom przeciwko bezpieczeństwu stałych platform umieszczonych na szelfie kontynentalnym z 2005 r. (zwane łącznie „Protokołami SUA z 2005 roku”). Uczestnicy wskazali również na wagę współpracy międzypaństwowej przez nawiązywanie partnerstw wspomagających budowanie potencjału i wdrażanie najlepszych praktyk w tych obszarach.

Podczas grupy roboczej omówiono również znaczenie zwiększenia zaangażowania państw w istniejące porozumienia dotyczące nierozprzestrzeniania BMR, wspierające regionalną stabilność i bezpieczeństwo, w tym egzekwowanie rezolucji Rady Bezpieczeństwa NZ takich jak Rezolucja nr 1540. Grupa robocza przedyskutowała rozwój krajowych środków prawnych i regulacyjnych

wymaganych przez Rezolucję nr 1540, które polepszyłyby możliwość egzekwowania rezolucji, przechwytywania transportów związanych z rozprzestrzenianiem BMR oraz zwiększenia bezpieczeństwa morskiego.

Grupa robocza przedyskutowała znaczenie realizacji rezolucji Rady Bezpieczeństwa NZ oraz potrzebę kontynuowania implementacji przez państwa członkowskie poszczególnych postanowień rezolucji dla wdrożenia obowiązujących sankcji oraz poprawy krajowych zdolności dotyczących przechwytywania. Grupa robocza przedyskutowała również kwestię nielegalnych morskich i lotniczych przetrzutów broni konwencjonalnej oraz odniosła się do poszczególnych rezolucji Rady Bezpieczeństwa NZ dotyczących sytuacji w poszczególnych państwach. Grupa odniosła się do kwestii działań państw na rzecz ochrony transportu morskiego i powietrznego przed zagrożeniami.

Na zakończenie spotkania delegaci ponownie podkreślili wagę PSI jako jednego ze sposobów walki z rozprzestrzenianiem BMR. Powtórzono wezwanie państw do zbadania możliwości wzmocnienia prawa krajowego, w tym w dziedzinie kontroli eksportu, oraz mechanizmów międzynarodowych odnoszących się do skutecznego ograniczania działalności noszącej znamiona rozprzestrzeniania BMR. Dyskusja potwierdziła, że rozprzestrzenianie BMR stanowi ryzyko w wymiarze globalnym, a przeciwdziałanie mu nadal wymaga wspólnego wysiłku wszystkich partnerów.

Poniższe kraje uczestniczyły w sporządzaniu niniejszego oświadczenia:

1. Arabia Saudyjska
2. Australia
3. Bahrajn
4. Belgia
5. Brazylia
6. Cypr
7. Egipt
8. Filipiny
9. Francja
10. Grecja
11. Holandia
12. Izrael
13. Japonia
14. Jemen
15. Jordania
16. Kuwejt
17. Maroko
18. Niemcy
19. Norwegia
20. Oman
21. Polska
22. Republika Korei
23. Słowacja
24. Stany Zjednoczone
25. Szwecja
26. Tajlandia
27. Tunezja
28. Wielka Brytania
29. Włochy

30. Zjednoczone Emiraty Arabskie